

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/282/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113229275
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113229275.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členiek senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Gabriely Világiovej v právnej veci žalobcu: ČSOB Leasing, a.s. so sídlom Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713, právne zastúpeného: Malata, Pružinský, Hegedűš & Partners s.r.o., Prievozská 4/B, Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: I. K., nar. XX.XX.XXXX, toho času na neznámom mieste, zastúpenému v konaní opatrovníkom R. Nemcovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, o zaplatenie 2.236,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/224/2014-99 zo dňa 27.05.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 4 ods. 2 písm. i), § 4 ods. 2 písm. k), § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 420 ods.1, § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobou súdu doručenou dňa 09.10.2013 navrhol žalobca zaviazať žalovaného zaplatiť mu sumu 2.236,99 Eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie oboznámením zmluvy o spotrebnom úvere, zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, predpisu splátok, všeobecných zmluvných podmienok, finančného vyúčtovania, faktúr, kúpnej zmluvy, zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, protokolu o prevzatí ojazdeného motorového vozidla, znaleckého posudku ako aj ostatného spisového materiálu, pričom bol zistený tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli dňa 19.04.2008 zmluvu o spotrebnom úvere, na základe ktorého poskytol žalobca žalovanému 195.000,- Sk, ktoré mali byť splatené v 72 splátkach po 6.224,- Sk. Zároveň bola uzavretá zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva. Žalovaný uhradil 46 splátok, následné splátky neuhradil, preto došlo k určaniu predčasnej splatnosti úveru z uvedenej zmluvy a zároveň došlo k odobratiu motorového prostriedku, ktorý bol predmetom zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva medzi účastníkmi konania s tým, že následne bolo toto motorové vozidlo zo strany žalobcu predané za kúpnu cenu 2.833,33 Eur. Celkovo vystavenými faktúrami žiadal žalobca od žalovaného zaplatiť sumu 5.070,32 Eur, pričom po započítaní výťažku z predaja motorového vozidla uplatňoval sumu 2.236,99 Eur. Sumu 5.070,32 Eur špecifikoval žalobca ako nárok na zaplatenie faktúry vo výške 728,69 Eur, ktorá pozostáva z nároku na náhradu škody vo výške 676,67 Eur, a to za

vypracovanie znaleckého posudku, vyplatenie provízií, nákladov spojených s prepisom motorového vozidla a spojených s vymáhaním pohľadávky. Zároveň uplatnil aj náhradu havárijného poistenia vo výške 63,26 Eur. Ďalej vyúčtoval zmluvnú pokutu 131,07 Eur a zmluvnú pokutu 262,30 Eur. Suma 826,40 Eur pozostáva z neuhradených splátok a suma 3.058,60 Eur je vyúčtovaná ako zostatok spotrebného úveru.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania je upravený ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy o spotrebnom úvere. Jedná sa o spotrebiteľský vzťah, kedy na jednej strane vystupuje dodávateľ a na druhej strane fyzická osoba ako spotrebiteľ, preto je nutné preskúmať náležitosti takejto zmluvy z pohľadu spotrebiteľského práva, pričom bolo preukázané, že predložená zmluva o spotrebnom úvere nespĺňa náležitosti, ktoré vyžadoval vtedy platný zákon o spotrebiteľských úveroch, a to v časti týkajúcej sa priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov ako aj v časti rozpísania splátok na to, aká časť splátky je na istinu, aká časť na úrok a aká na poplatky. Z dôvodu absencie týchto náležitostí zmluvy o spotrebnom úvere súd túto považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Z obsahu spisu bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 195.000,- Sk, teda 6.472,81 Eur, pričom z tvrdení žalobcu bolo preukázané, že žalovaný uhradil prvých 46 splátok po 6.224,- Sk, t. j. 286.304,- Sk (9.503,55 Eur). Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, bolo povinnosťou žalovaného vrátiť poskytnutý úver v sume 6.472,80 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že nárok na zaplatenie akýchkoľvek nárokov zo zmluvy o spotrebnom úvere je nedôvodný.

Pokiaľ sa týka nárokov na priznanie zmluvnej pokuty, súd má za to, že žalovaný vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nemohol porušiť zmluvu, ani tým, že nezaplatil splátku 47 a násl., čím nebol dôvod, aby súd vyhovel návrhu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty. Pokiaľ sa týka zmluvnej pokuty, súd dodáva, že v zmysle citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka, táto musí byť dojednaná písomne. Podľa názoru súdu náležitosti platného právneho úkonu dojednaného v písomnej forme spĺňa taký právny úkon, ktorý sa nachádza na listine, a ktorý je podpísaný oboma zmluvnými stranami na konci tohto textu. V danom prípade súd poukazuje na skutočnosť, že všeobecné zmluvné podmienky, na ktoré poukazuje žalobca, sú podpísané len žalovaným, čo podľa názoru súdu nespĺňa náležitosti platne dojednaného právneho úkonu, ktorého predmetom je zaplatenie zmluvnej pokuty.

Pokiaľ sa týka nárokov žalobcu na náhradu škody, nárok na náhradu škody je priznaný vtedy, pokiaľ sú splnené zákonné podmienky pre vznik škody, t. z. že dochádza tu k porušeniu právnej povinnosti zo strany škodcu. Ako bolo vyššie skonštatované, žalovaný neporušil svoju právnu povinnosť svojím konaním, a preto nevzniká u neho zodpovednosť za akúkoľvek škodu, ktorú si žalobca uplatnil. V danom prípade súd dodáva, že položky, ktoré sú uvedené vo faktúre, na základe ktorej si uplatnil žalobca tieto sumy, nie sú dôvodné, vzhľadom však na vyššie uvedené skutočnosti sa súd nepovažuje za potrebné vyporiadať s týmito otázkami s poukazom na otázku hospodárnosti konania.

Z vyššie uvedených dôvodov preto súd považoval za právne dôvodné podaný návrh zamietnuť v celom rozsahu.

Výrok o trovách konania vyplýva z § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na skutočnosť, že úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli.“

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že súd správne aplikoval na právny vzťah žalobcu a žalovaného právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, avšak túto nesprávne, v rozpore s preukázaným skutkovým stavom posúdil ako bezúročnú, keď nesprávne konštatoval, že zmluva nemá povinné náležitosti požadované zákonom, a to konkrétne neobsahuje údaj o RPMN a o štruktúre splátok. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je explicitne uvedený v čl. II Zmluvy. Podľa výslovnej dohody zmluvných strán je Predpis splátok neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebnom úvere, ako vyplýva z čl. IV bod 6 zmluvy. V predpise splátok je jednoznačne vymedzená a dohodnutá štruktúra každej jednotlivéj splátky v rozsahu požadovanom zákonom. V uvedenej súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/394/2012. Vzhľadom na závery tohto rozhodnutia a ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov je legitímnym očakávanie žalobcu, že konajúci súd dospeje k obdobnému právnomu záveru aj v prebiehajúcom konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že ďalšie závery (najmä závery o nároku žalobcu

na zaplatenie zmluvnej pokuty) zakladá konajúci súd iba na prvotnom závere o bezúročnosti zmluvy, žalobca ich považuje za nesprávne a predčasné. Keďže rozhodnutie o trovách konania má svoj podklad v rozhodnutí vo veci samej, odvolanie smeruje aj proti výroku o trovách konania. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods. 2 písm. k) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Je nepochybné, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. UZF/08/91173 zo dňa 19.04.2008 žalobca poskytol žalovanému ako spotrebiteľovi spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ).

Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) a k) ZoSÚ patrí výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ako aj priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov, absencia ktorých má za následok, že tento úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy žalobcu a žalovaného bola aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová, výška, počet a termíny splátok sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom.

V zmluve o úvere zo dňa 19.04.2008 je uvedená výška splátky - 6224 Sk, rozčlenenie na istinu, úroky a poplatky absentuje. Žalobca súdu predložil Predpis splátok k predmetnej zmluve o úvere, pričom v čl. IV. bod 6. písm. a) zmluvy je uvedené, že tento Predpis splátok je jej súčasťou. Predpis splátok bol vyhotovený dňa 15.05.2008 (t.j. takmer mesiac po uzatvorení zmluvy), pričom z čl. IV. bod 6. písm. a) zmluvy vyplýva, že predpis splátok je dlžníkovi zasielaný poštou, čo vyvracia ust. čl. IV bod 2 zmluvy, v zmysle ktorého dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje okrem iného prevzatie predpisu splátok. Z uvedeného je zrejmé, že dlžníkovi nebol obsah predpisu splátok známy v čase uzatvárania zmluvy. Žalobca súdu nepreukázal, že predmetný predpis sa reálne dostal do dispozičnej sféry žalobcu, predpis je podpísaný iba žalobcom. Špecifikáciu štruktúry splátok obsiahnutú v samostatnom dokumente - predpise splátok, ktorý nie je podpísaný oboma zmluvnými stranami a ktorého obsah spotrebiteľovi nie je známy v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno považovať za splnenie povinnosti uviesť predmetnú náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Žalobca v odvolaní namietal, že záver súdu prvého stupňa o absencii údajov o RPMN nie je správny. Je pravdou, že v zmluve je uvedený údaj o RPMN vo výške 28,30 %, povinnou náležitosťou v zmysle ZoSÚ však nie je iba údaj o RPMN (§ 4 ods. 2 písm. j) ale aj údaj o priemernej hodnote RPMN (§ 4 ods. 2 písm. k), ktorý spotrebiteľovi umožňuje zistiť, akú zmluvu podpisuje vzhľadom na trhový priemer a rozhodnúť sa, či ponuku spotrebiteľského úveru podpisom akceptuje alebo bude hľadať lepšiu ponuku u iného veriteľa. V predmetnom prípade tento údaj v zmluve uvedený nie je.

Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvého stupňa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) a k) v spojení s § 4 ods. 3 ZoSÚ bol správny.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje z čl. XII ods. 1 a 6 Všeobecných obchodných podmienok. Dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné považovať za platné, nakoľko toto sa nachádza vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré spotrebiteľ nepodpísal (t.j. nebola dodržaná písomná forma), dojednanie o zmluvných pokutách netransparentne splynulo s ostatnými podmienkami zmluvy, pričom spotrebiteľ obsah Všeobecných zmluvných podmienok nemohol ovplyvniť, nakoľko tieto majú formulárovú podobu a sú vopred naformulované dodávateľom (porovn. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

V tejto súvislosti odvolací súd zároveň poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013, v ktorom uviedol cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

S ohľadom na skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovanému v zmysle zmluvy vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi len sumu zodpovedajúcu poskytnutému úveru, t.j. 6472,80 Eur. Žalovaný uhradil 46 splátok vo výške 6224 Sk (206,59 Eur), celkovo sumu 9503,55 Eur, žalobcovi teda vrátil viac finančných prostriedkov ako mu bolo poskytnutých. Nie je preto možné dospieť k záveru, že žalovaný neuhradením 47. a nasledujúcich splátok porušil povinnosť plniť riadne a včas peňažný záväzok zo zmluvy o úvere, čo viedlo žalobcu k vypovedaniu zmluvy, preto nie je dôvodným ani nárok žalobcu na náhradu škody tak, ako to konštatoval súd prvého stupňa. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka (§ 420 ods. 1) sú: 1/ porušenie povinnosti, 2/ škoda, 3/ príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného daná nie je.

Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania, odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. Aj keď v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tento nepodal návrh na náhradu trov odvolacieho konania, žiadne trovy odvolacieho konania mu nevznikli. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu náhrada trov konania nemohla byť priznaná. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.